

(кофи за вода), съ боя (мостове). Ейфеловата кула, най-високият паметник на Париж, е направена отъ желязо. За да я предпазятъ отъ разрушителното действие на влагата, всѣка година употребяватъ по нѣколко тона боя.

Въ последно време химицитъ успѣха да приготвятъ особна стомана, която не рѣждява — не се промѣня дори и тогава, когато я полѣмъ съ слаба киселина, напр. съ нерѣждаемъ ножъ разрѣжемъ лимонъ. Въ сжщностъ, нерѣждаемата стомана е една желязна сплавъ, въ която има *хромъ* (20%) и *никелъ* (5%).

Днесъ желязото е най-важниятъ металъ за човѣчеството, по-важенъ отъ златото. Отъ него сж направени оралото и плугътъ, мечътъ, пушката и картечницата, малката игла и голѣмата парна машина, желязницата и параходътъ.

Най-много желязо се добива въ страни, богати съ желязни руди и каменни въглища: Германия, Скандинавскитъ страни, Англия, Северна Америка. Всѣка година се получава по около сто хиляди тона желязо. Ти можешъ ли да си представишъ тая цифра? Ако това желязо натоваримъ на единъ товаренъ влакъ, той ще бѣде дълъгъ отъ Лондонъ до Токио.

Нѣкога и у насъ се е добивало желязо. И то до не много отдавна. Последнитъ наши пещи сж угаснали преди 30—40 години. Планинското население около Чипровци, въ южнитъ склонове на Пиринъ и по Али Боботушъ, въ Самоковско, сж изкарвали много хубаво желязо, славата на което се е носѣла отъ Драчъ до Смирна. У насъ желязото се е добивало съ дървени въглища и затова е било много добро. Работили сж съ малки пещи. Полученото желязо е било изковавано съ голѣми чукове — *самокови*. Отъ тукъ и името на града Самоковъ. Нашитъ пещи за желязо сж угаснали, защото добиваното въ Западна Европа желязо било много по-евтино отъ нашето. Нека се надѣваме, че въ